UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente			
Datos Identificativos			2024/25
Asignatura (*)	Austeridade e precariedade na era da globalización	Código	615525002d
Titulación			

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuadrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6

Idioma	CastelánGalego		
Modalidade docente	Non presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación		
Coordinación	Rodríguez Barcón, Alberto	Correo electrónico	alberto.barcon@udc.es
Profesorado	Núñez Martínez, Mateo Rodríguez Barcón, Alberto	Correo electrónico	m.nunez1@udc.es alberto.barcon@udc.es
Web			
Descrición xeral	No marco do Posgrao en Política Social, esta materia representa unha reflexión crítica sobre a evolución do capitalismo. Iso implica coñecer as crises do sistema e as solucións e modelos propostos para superalas. O curso estudará polo miúdo as consecuencias do modelo económico imposto trala crise de finais dos anos setenta, e as consecuencias sociais derivadas das políticas neoliberais aplicadas desde entón. Analizarase con especial atención o impacto da crise global do 2008 e dúas derivadas fundamentais da mesma. Por unha banda, o novo papel da cidade neoliberal e os fenómenos da xentrificación e a turistificación como novas expresións da desigualdade sobre o espazo. Por outra, o impacto da precariedade e a austeridade no mercado laboral no contexto das novas dinámicas globais. Finalizarase atendendo ás experiencias latinoamericanas e europeas en termos de resistencia e construción de alternativas ao modelo de precariedade e austeridade característico da presente etapa do capitalismo neoliberal.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer o concepto de globalización é as suas dimensións	AM2 AM3 AM4 AM5 AM8	BM1 BM2 BM4 BM5 BM6 BM8 BM12 BM13 BM15 BM19 BM20 BM21	
Analizar os efectos da austeridade sobre os Estados do Benestar: a economía política e as respostas nacionais	AM2 AM3 AM5 AM8	BM11 BM17 BM18	CM1 CM2 CM3 CM5 CM6 CM7

Coñecer as consecuencias da globalización sobre o emprego, os salarios, e a desigualdade	AM2 AM3 AM4 AM5 AM8	BM1 BM2 BM4 BM5 BM6 BM16	CM1 CM2 CM3 CM5 CM6 CM7
Análise e propostas de políticas públicas para a reducción das desigualdades	AM2 AM3 AM4 AM5 AM8	BM1 BM2 BM4 BM5 BM6 BM16	CM1 CM2 CM3 CM5 CM6 CM7
Coñecer o papel da cidade contemporánea nas novas realidades de austeridade e precariedade	AM5 AM6 AM7	BM3 BM7	CM7 CM8

Contidos	
Temas	**Subtemas**
TEMA 1 | Introdución á austeridade	1.1. Contexto histórico e político da austeridade 1.2. A etapa keynesiana (1950 -1973) 1.3. O xiro neoliberal (1973 - 2008) 1.4. As políticas de austeridade e os seus efectos económicos e sociais: os casos comparativos de Grecia e Portugal
TEMA 2 | A era da globalización: cinco lecturas desde a socioloxía	2.1. Tese do intercambio comercial 2.2. Tese modernizadora 2.3. Tese tecnolóxica 2.4. Tese do capitalismo 2.5. Tese da sociedade do risco global
TEMA 3 | A cidade como actor fundamental na era da precariedade	3.1. A cidade neoliberal: definición e características 3.2. Novas expresións do capitalismo urbano: xentrificación e turistificación
TEMA 4 | A precariedade do traballo na era da globalización: formas e efectos	4.1. Factores que contribúen á precariedade laboral 4.2. Efectos da precariedade laboral 4.3. Modelos de precariedade laboral
TEMA 5 | Resistencias e alternativas fronte a austeridade e a precariedade	5.1. Resistencias e alternativas desde o Sur Global: experiencias e perspectivas 5.2. Resistencias e alternativas desde o Norte Global: experiencias e perspectivas

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Traballos tutelados	A2 A3 A4 A5 A6 B2 B3 B4 B7 B11 B12 B13 B15 B16 B17 B18 B19 B20 C2 C7	0	18	18
Presentación oral	C1 C5 C6 C7	4	3	7
Obradoiro	A2 A3 A5 B2 B3 B7 B8 C5 C6 C8	8	8	16
Sesión maxistral	A2 A4 A5 A7 A8 B5 B6 B15 B19 B20 B21 C3 C5 C8	45	45	90

Lecturas	A2 B1 B6 B8 B17 B18 B21	3	6	9
Atención personalizada		10	0	10
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos tutelados	Realizarase un traballo de investigación tutelado, preferentemente en grupo, sobre algunha das temáticas desenvolvidas ao longo do curso e que será debidamente detallado polo profesor.
Presentación oral	Os traballos finais serán expostos oralmente e discutidos na aula
Obradoiro	Ao longo do curso o alumnado terá que facer diferentes prácticas a proposta do profesor
Sesión maxistral	O profesor irá introducindo os diferentes contidos da materia nas clases maxistrais procurando, no posíbel, fomentar a participación e o debate co/entre o alumnado. Nas clases sosterase o principio de debate democrático, escoitando e respetando todas as opinións diversas en torno aos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado
Lecturas	O profesor poderá proporcionar unha selección de lecturas ao longo do curso para o seu posterior debate en clase ou de apoio aos aspectos teóricos desenvolvidos ao longo da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Presentación oral Obradoiro Traballos tutelados	Levaranse a cabo titorías personalizadas, no despacho do profesor ou a través de medios temáticos, para apoiar o desenvolvemento dos traballos tutelados, a presentación oral, ou resolver posíbeis dúbidas a respecto do contido da materia. Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatíbel coa súa dedicación.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Presentación oral	C1 C5 C6 C7	Os traballos finais serán expostos oralmente na aula	10
Obradoiro	A2 A3 A5 B2 B3 B7 B8 C5 C6 C8	Consistirá na realización de diversos exercicios ou prácticas a desenvolveren na casa ou na aula dependendo das indicacións do profesor en relación co contido teórico explicado	30
Traballos tutelados	A2 A3 A4 A5 A6 B2 B3 B4 B7 B11 B12 B13 B15 B16 B17 B18 B19 B20 C2 C7	Consistirá no desenvolvemento dun traballo de investigación, preferentemente en grupo, en torno a algún dos contidos explicados ao longo da materia e que será debidamente detallado polo profesor.	60

Observacións avaliación

O número total de prácticas dependerá da evolución do contido teórico. A avaliación dos/das estudantes que cursan a modalidade online será a seguinte: - Traballo tutelado: 100% da cualificación

No caso de detectarse plaxio, o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Todos os aspectos relacionados coa ?dispensa académica?, ?dedicación al estudio, ?permanencia? e ?fraude académico? rexiranse dacordo coa normativa académica vigente de la UDC.

Fontes de información

Bibliografía básica	ARMINGEON, K. y GUTHMANN, K. (2014). Democracy in Crisis? The Declining Support for National Democracy in European Countries, 2007?2011. European Journal of Political Research doi: 10.1111/1475-6765.12046ARMINGEON, K. , KAI GUTHMANN, K Y WEISSTANNER, D. (2015). How the Euro divides the union: the effect of economic adjustment on support for democracy in Europe. Socio-Economic Review, 2016, Vol. 14, No. 1, 1?26 doi: 10.1093/ser/mwv028BECKFIELD, J. (2006).European Integration and Income Inequality. American Sociological Review, Vol. 71:964?985.CABRERA, M. Y GONZÁLEZ, J.I. (2000). La disyuntiva no es pagar o sisar la deuda, es pagarla a un sobreprecio o a un precio justo. Revista de economía institucional, 3.DOBBELS, M. (2014). ??Runaway Train Never Going Back?? The Implications of the New Economic Governance for Democracy in the EU?. Journal of Contemporary European Research. 10 (2), pp. 203-220.FUMAGALLI, A. y LUCARELLI, S. (2015). Finance, Austerity and Commonfare. Theory, Culture & Society, Vol. 32(7?8) 51?65.GROOTA, S.,MOHLMANNA, J.L , GARRETSENB, J.H. y. DE GROOTA, H.(2011). The crisis sensitivity of European countries and regions: stylized facts and spatial heterogeneity. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society 2011, 4, 437?456. doi:10.1093/cjres/rsr024GUILLÉN, A.M., GONZÁLEZ-BEGEGA, S. y LUQUE BALBONA. D. (2016): Austeridad y ajustes sociales en el Sur de Europa. La fragmentación del modelo de bienestar Mediterráneo. Revista Española de Sociología (RES) 2016, Vol. 25 (2), 261-272. HAZAKIS, K.J. (2015) The Political Economy of Economic Adjustment Programs in the Eurozone: A Detailed Policy Analysis Politics & Policy, Volume 43, No. 6: 822-854KNIGHT, D.M.& STEWART, CH (2016) Ethnographies of Austerity: Temporality, Crisis and Affect in Southern Europe, History and Anthropology, 27:1, 1-18, DOI:10.1080/02757206.2015.1114480MACARTNEY, H. (2014) The paradox of integration? European democracy and the debt crisis, Cambridge Review of International Affairs, 27:3, 401-423, DOI:10.1080/09557571.2013.819836MARQUÉS PERALES, I. (2016). El capital en el siglo xxi. Thomas Piketty. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 2014. RES n.º 25 (2) (2016) pp. 297-299. MERCILLE, J. y MURPHY, E. (2016). Conceptualising European Privatisation Processes after the Great Recession. Antipode Vol. 48 No. 3 2016, pp. 685?704 doi: 10.1111/anti.12212PETERS, J. (2012) Neoliberal convergence in North America and Western Europe: Fiscal austerity, privatization, and public sector reform. Review of International Political Economy, 19:2, 208-235, DOI: 10.1080/09692290.2011.552783PETROPOULOS, N.P. y TSNOBANOGLOU, G.O. (2014) The debt crisis in the Eurozone. Social Impacts. Newcastle:Cambridge Scholars PubblishingROBBINS, G. y LAPSLEY, I (2014) The success story of the Eurozone crisis? Ireland's austerity measures. Public Money & Management, 34:2, 91-98, DOI:10.1080/09540962.2014.887515RODRÍGUEZ CABRERO, G. (2016). La fragmentación del régimen de bienestar Mediterráneo. Revista Española de Sociología (RES), Vol. 25 (2), 273-276. SALIDO CORTÉS, O. (2016). El impacto de género de la crisis en los países del Sur de Europa. Revista Española de Sociología (RES) 2016, Vol. 25 (2), 277-279.SANCHÍS, M. (2014).El fracaso de las élites. Lecciones y escarmientos de la gran crisis., Barcelona: Ed. Pasado & presente.STREECK, W.(2014): Buying time: the delayed crisis of democratic capitalism. London: Verso.TAYLOR-GOOBY, P., DEAN, H., MUNRO, M. y PARKER, G. (1999). Risk and the welfare state. British Journal of Sociology Vol. 50 No. 2 pp. 177?194.WALTER, S. (2016). Crisis Politics in Europe: Why Austerity Is Easier to Implement in Some Countries Than in Others. Comparative Political Studies , Vol. 49(7) 841?873 DOI: 10.1177/0010414015617967WENDT, C. y THOMPSON, T. (2004) European Integration and Health Care. Social Austerity Versus Structural Reform In European Health Systems: A Four-Country Comparison Of Health Reforms. International Journal of Health Services, Volume 34, Number 3, Pages 415?433WOOLFSON, Ch. y SOMMERS, J. (2016) Austerity and the Demise of Social Europe: The Baltic Model versus the European Social Model. Globalizations, 13:1, 78-93,DOI: 10.1080/14747731.2015.1052623
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario

Observacións
- Nas clases sosterase o principio de debate democrático, escoitando e respetando todas as opinións diversas en torno aos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado.- Todos os aspectos relacionados coa ?dispensa académica?, ?dedicación ao estudo, ?permanencia? e ?fraude académico? rexiranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC.?- Ao fío do recollido nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, tratarase de incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...)- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías